

Mieczysław Haftka

Podzamcze, pow. Kwidzyń

Informator Archeologiczny : badania 2, 275-276

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PODWIESEK, pow. Chełmno

patrz okres halsztacki

PODZAMCZE, pow. Kwidzyn

Muzeum Zamkowe w Malborku

Badania prowadził mgr Mieczysław Haftka. Finansowało Towarzystwo Opieki nad Zamkiem w Malborku. Drugi sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne, gródek późnośredniowieczny; ślady osady obronnej z okresu halsztackiego.

W br. przebadano uchwycone fragmentarycznie w poprzednim sezonie obiekty na grodzisku - stanowisko nr 1, oraz założono sondę na terenie osady przyrodowej - stanowisko nr 2. Ponadto objęto badaniami powierzchniowymi najbliższą okolicę. W promieniu do 1,5 km odkryto dalsze dwie osady i jedno grodzisko o tej samej chronologii.

Stanowisko nr 1 - grodzisko. Wykopy nr 2 i 3 wytyczone na majdanie dostarczyły bardzo interesujących materiałów. Na szczególną uwagę obok obiektów nr 8, 10, 12, które można interpretować jako domostwa zasługuje obiekt nr 4 - pozostałość kamienno-glinianej wieży obronnej /?/. Przedstawiał się on w górnych warstwach mechanicznych jako duże rozsypisko kamieni o kształcie zbliżonym do prostokąta, od którego odchodziły w kierunku zachodnim równoległe do siebie dwa /0,5-1 m szerokie/ "murki" /kamienne układy/, których zasięgu nie udało się uchwycić. W najniższych warstwach mechanicznych obiekt przybrał kształt regularnego prostokąta o wymiarach 2,60 x 1,70 m i zalegał w prostokątnym wkopie w calcu, którego ściany przed rozsypaniem zabezpieczały kamienie. W wyższych warstwach, po zewnętrznej stronie obiektu, zaobserwowano kilkanaście śladów po różnej

wielkości słupach. Stanowiły przypuszczalnie dodatkowe umocnienie opisywanej kamienno-glinianej budowli. Pomiędzy kamieniami zalegała czarno-brązowa ziemia, płyty pomarańczowo-ceglastej przepalanej gliny, drobne węgle drzewne.

Obiekt nr 4, podobnie jak pozostałe, dostarczył dużo materiału ceramicznego - od form dwustożkowatych ręcznie lepionych, bardzo bogato zdobionych, do ceramiki całkowicie obtaczanej, mocno profilowanej. Znalezione 3 fragmenty pucharków na tzw. pustej nóżce i 2 kościane stempelki do zdobienia ceramiki. Ponadto znaleziono dużą ilość kości zwierzęcych, łusek i ości ryb i kilka skorupki jajek.

Poziom średniowieczny, do którego zaliczono pierwsze trzy warstwy obok ceramiki średniowiecznej dostarczył kilkanaście gwoździ, 1 fragment ostrogi i 1 dobrze zachowany grot strzały kuszy.

Dotychczasowe badania pozwoliły wydzielić ostre fazy osadnicze, które datować można na:

- 1/ Osiedle obronne - koniec okresu halstaackiego początek lateńskiego
- 2/ Grodzisko - IX - X w.
- 3/ Grodzisko - XI - XIII w.
- 4/ Strażniczy gródek krzyżacki założony po 1233 roku.

Stanowisko nr 2 - osada. Wykop przecinał krawędź stromej skarpy, na której wg literatury niemieckiej miał się znajdować wał. Wynik negatywny.

W wykopie 1 a odsłonięto trzy jamy. Interesującego materiału dostarczyła jama 2, gdzie obok ceramiki, przęślika, bliżej nieokreślonego ostrza żelaznego, żuźla rudy darniowej, znaleziono fragment ażurowego trzewika pochwy miecza pochodzenia skandynawskiego. Osadę roboczo datować można na XI - XIII w.

Badania zostały zakończone.